

*CELSISSIMUM
POMERANIÆ PRO-PRINCIPEM,
ACADEMIÆ CANCELLAR. MAGNIFICENTISS.*

**DN. DN. GEORGIUM
COMITEM DE MELLIN,**

S. Reg. Maj. Senatorem, & Campi - Mareschallum,
&c. &c. &c. &c. &c.

*DOMINUM SUUM GRATIOSISSIMUM;
PER-ILLUSTREM ATQVE EXCELLENTISSION;*

**DN. DN. MAGNUM
DE LAGERSTRÖHM,**

S. R. M. Consilii Status Pomeranici Senatorem
& h. t. DIRECTOREM,

PATRONUM SUUM OPT. MAX.;

CONSILIARIOS PROVINCIALES GRAVISSIMOS;

Religiosqve, qvibus Academia Salus curæ est omnes,

*INTER PROL. DIV. BENEDICT. VOTA
ad Collationem BACCALAUREALIS Dignitatis*

In Clariſſ. Virum,

M. JACOB. STAALKOPFIUM,

D. XIX. Junii, V. D.

humillime & peramanter invitat.

COLLEGII THEOLOGICI DECANUS

D. JO. FRID. MAYER,

Acad. Pro-Cancell. Theol. Prof. Prim.

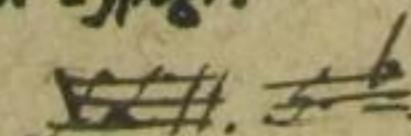
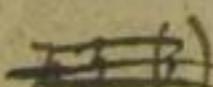
Collegii Senior.

*Coll. diss. A
1896, 25*

GRYPHISWALDIAE,

Typis DANIELIS BENJAMINIS STARCKII, Reg. Acad. Typogr.

Bsp. A 126 (25)

IN HEDDINGEN

2000 MARCH

1792. 3. 25. - 1792.

MURPORAIAH. BODAM.

1792. 3. 25. - 1792.

1792. 3. 25. - 1792.

1792. 3. 25. - 1792.

BIGAE.

VISITATORVM. ACADEMIAE. GRYPHICAE.

LONGE. GRAVISSIMORVM.

ILLVSTRISSIMO. CELSISISSIMO^QVE.

COMITI. AC. DOMINO.

DN. GEORGIO.

DE.

MELLIN.

INVICTISSIMI. SVECORVM. MONARCHAE. SUPREMO. MILITIAE.
PRAEFECTO. SENATORI. INTIMO.
ET. IN. POMERANIA. AC. RVGIA.
PRO-PRINCIPI. VNIVERSITATIS.
POMERANORVM. CANCELLARIO.
MAGNIFICENTISSIMO.

DYNASTAE. DAMIZOVII. KEESOVII.

SCHOENFELDII. SCHOENINGAE.

RELIQVA.

DOMINO. MEO. LONGE.
CLEMENTISSIMO.

VT. ET.

V I R O.

PER-ILLVSTRI. AC. GENEROSISSIMO.

DOMINO.

DN. MAGNO.

DE.

LAGERSTROEHM.

CONCILII.QVOD.POMERANIAM.
MODERATVR. REGII. PRO-CAN-
CELLARIO. AC. SENATORI. NEC.
NON. RERVM. CENSVALIVM. DI-
RECTORI. MERITORVM. GLO-
RIA. INCLVTO.

HEREDITARIO. DOMINO. DOVZINII.

RELZOVI. RAMIZOVII.

CETERA.

DOMINO. MEO. GRA-
TIOSISSIMO.

Celsissime. atq; Illustrissime. Comes.

Vir. Per - Illustris. ac. Generosissime.

Vobis leuidensib⁹ hisce, quas
uidetis literis, ardua ac praecclara ne-
gotia VESTRA, quae ad salutem &
incrementa Reipublicae uel maxime
faciunt, aliquantis per interpellare au-
sus sim, ne in malam partem interpre-
temini, est, quod à VOBIS, Illustrissime ac Genero-
fissimi Domini, ea, qua pars est obseruantia, ac deuo-
tissimis efflagito precibus. Cuius rei ueniam, ut à
VOBIS ea, qua decet, submissione petam, pietas po-
stulat, & muneris, quo fungimini maiestas requirit.
Eandem quoque me haud difficulter esse impetratu-
rum praesagitt animus, utpote quem minime latent
summis ab aliis laudibus decantatae Virtutes VE-
STRAE, inter quas suo quodam iure supremum ob-
tinent locum, Pietas, Iustitia & Benignitas. Quibus
cum abunde instructi sitis, obscurum minime esse po-
test,

test, ipsasmet has, quas in VOBIS iam diu ueneratus
sum uirtutes, animum mihi addere, meq; ut omnem
plane exuam timorem, blandissime iubere. Quare
Illustrissime ac Generosissimi Domini, humillimis be-
nignitatem VESTRAM oro rogoque precibus: Ve-
litis pro summa VOBIS innata humanitate, leuiden-
sem hanc Dissertationem, ceu publicum pietatis meae
erga VOS monumentum, ac insimul Autorem eius-
dem fauore ac patrocinio VESTRO beare. Sic fiet
ut tam exsanguis & uita carens ille ingenii mei foë-
tus, de beneuole sibi concessa uita, quam etiam Tenu-
itas mea, de Patronis & Promotoribus Tantis sibi ma-
ximopere queat gratulari. Ceterum benignissimum
rerum omnium Moderatorem deuotus precor, ac sup-
plex ueneror, ut, VOS, VIRI Illustrissime & Genero-
sissimi, boni publici causa quam diutissime tueri ac
seruare, sospitesque & incolumes praestare haud de-
dignetur.

Illustrissime. &. Celsissime. Comes.

Vir. Per- Illustris. ac. Generosissime.

Vester. humillimus. Cliens.

IAC. STAALKOPFF.

JESU FAVENTE MEIS LABORIBUS!

Vamvis *Michaëlis Molinosii* presbyteri Hispani dogmata decreto *Innocentii XI. Pontificis*, jam pri-
dem Anno 1687. damnata sunt,
& Autor ipse in carcere vitam
obiit sub extremum Anni 1692.

Non desiere tamen semina ejus-
dem doctrinæ spargi & propa-
gari à variis, per Italiam, Hispa-
niam aliasq; Europæ regiones, Galliam in primis, de
qua nunc singillatim paucis agere instituimus.

Jam Anno 1695. *Johannes Benignus Bosfuetus*,
Episcopus Meldensis, Parisiis in 4to edidit *Instruc-
tionem Pastoralem de ratione orandi DE U M*, in qua, post-
qvam *Qvietistarum* dogmata etiam in sua dicēcesi
se passim repandentia cavenda monuisset, (Journal
des Scavans Anno 1695. p. 345. 437. 575. Anno 1696.
p. 241.) rejicit libros in Gallia tum in plurium mani-
bus versantes, qvibus ea commendantur, qvorumque
tituli è Gallico latini facti hi sunt : *Praxis facilis elevandi
animum ad contemplationem*, per *Franciscum Malavallum*.

A 2

Medium

Medium breve & facillimum orandi, autore Gvonia. Regule
 sociorum infantis JESU. Canticum canticorum sensu mystico
 expositum ab eadem Gvonia. Vera representatio statuum inte-
 riorum hominis. Improbat etiam Bossuetus librum lati-
 num editum hoc titulo : *Orationis mentalis analysis per
 Patrem Dn. Franciscum la Combe Tononensem.*. Eosdem
 libros paulo post singulari decreto condemnavit Epis-
 copus Cabilonensis & Archi-Episcopus Parisiensis. Prodiit
 præterea eodem tempore Parisiis, nescio quo autore,
 in 12. Gallica lingua, Anonymi *Refutatio errorum Quietis-
 tistarum*, qui in libris ab Archi-Episcopo Parisensi improbatis
 continentur, & Joh. Granculus, Theologi Sorbonici *Qvie-
 tismus, Doctrina de Sacramentis contrarius, cum historia & refu-
 tatione ejusdem heresios* Gallice Parif. 1695. 12. Longum
 esset referre de Estivalio, Ordinis Præmonstratensis
 Monacho, aliisque minoris famæ Scriptoribus & eo-
 rundem dogmatum Quietisticorum propagatoribus.
 De Gvonia tamen addere juvat, ad ejus scripta conde-
 mnanda solicitatum fuisse, sed diu frustra, Franciscum
 de Salignac Fenelonium, Archi-Episcopum & Ducem
 Cameracensem : Tandem tamen, et si reluctantem &
 tergiversantem, condemnationi ejus subscrisisse.
 Anno 1699 Gvonia opuscula una cum aliis quibus-
 dam Fratris Laurentii in Belgio recusa sunt sub titulo :
*Collectio variorum tractatum ad Theologiam Mysticam spectan-
 tium, & facientium ad celebrem controversiam Quietisticam,*
qua nunc in Gallia agitatur. Gallicè in 12. Novell. Reip.
 Liter. 1699. p. 106. 108. Gvonia verò ante aliquod
 tempus ex Monasterio in carcerem abducta est.

Sub initium anni 1697. Archi-Episcopus Came-
 racensis edidit librum mole exiguum, sed maxima-
 rum

rum controversiarum argumentum hoc titulo : *Expli-
cation des Maximes des Saintes scor la Vie interieure ; sive : Expo-
sition Regularum qvibus sancti diriguntur ad vitam interiorem.*
Parisiis in 12. qvi libellus non tantum plus simplici vice
in Gallia & in Belgio Anno 1698. Gallice recusus, ve-
rum etiam in alias lingvas conversus scilicet, Italicam,
Hispanicam, Anglicam, Germanicam. Argumentum
ejus latina lingva breviter & perspicue perseqvuntur
Autores Bibliothecæ Novorum Librorum Anno 1698.
Mense Septembri p. 693. seqq. ***

Qvamvis vero per totum librum præ se fert, genu-
inam Theologiam Mysticam à fæcibus falsarum Inter-
pretationem liberare, qvia tamen passim videtur sub-
tilius & contentiosius defendere ac commendare amo-
rem, qvem indifferentem cum *Francisco de Salas* vocat,
atq; in solum DEUM ferri ait, abjectâ omni commodi
sui cura, ita ut nec timore, nec spe ulla ducatur homo,
amore illo puro & perfecto flagrans, hinc plurimis in
Qvietistarum castra descendere, *Gvionieg,*, cuius con-
demnationeum subscriptissime diximus, libro isto adstru-
xisse, & loco crassi *Qvietismi*, subtilem stabilire & com-
mendare visus fuit.

Cum itaq; liber Archi-Episcopi Cameracensis pro-
diisset, & ab autore brevis ejus Apologia in literis ad
Papam *Innocentium XII.* missa esset, cui etiam Pon-
tifex remisso brevi Apostolico humaniter respondit,
paulo post *Archij-Episcopus Parisiensis*, *Ludovicus Antonius de
Noailles*, *Episcopus Meldensis*, *Jacobus Benignus Bossuetus*, &
Episcopus Carnotensis, *Paulus de Godet des Marais* edita decla-
ratione, librum Cameracensis improbarunt, qvæ decla-

ratio latine & Gallice, in editione Expositionis regularum Wetsteniana subjicitur. Data est die sexta Augusti Anno 1697.

Archi-Episcopus Cameracensis se defendit edita Instruktione Pastorali 15. Septembris 1697. & quatuor Epistolis ad Archi-Episcopum Parisiensem scriptis, super ejus Instruktione Pastorali 27. Octobris ejusdem Anni, & in responsionibus ad Episcopi Carnotensis instructionem Pastoralem, datam die 10. Junii. Neque vel Archi-Episcopus Parisiensis vel Carnotensis Episcopus, responsum ad Cameracensis apologias edere distulerunt, in primis vero *Bossuetus, Meldensis Episcopus*, plurimis scriptis, Cameracensis librum impugnavit, quae junctim prodiere Anno 1698. sub titulo : *Divers écrits ou mémoires, &c. Varia scripta & diversi tractatus de expositione regularum, quibus sancti ad vitam interiorem diriguntur.*

Extant & alia duo Bossueti volumina, quae præcipue ad hanc controversiam faciunt, unum ante Cameracensis expositionem editum, sed A. 1698. locupletius recusum & acta condemnationis Quietistarum in calce adjuncta habens, *de statu orationis, sive de rationibus orandi DEUM. Instruction sur les Etats de l'Oraison. Alterum est. Relation du Quietisme sive Historia Quietismi Paris. 1698. 18vo.*

Dum hæc in Gallia aguntur & Bono Cameracensi innumeris scriptis, satyris, libellis famosis &c. (*Journal de Berlin* 97. p. 159. seq.) sat negotii faceffitur domi, adversariorumque scriptis publice protestantibus, ipsius *Apologia legi prohibetur, Romæ quoque apud Pontificem,*

tificem, Regis & Prælatorum Franciæ nomine, gravi-
ter accusatur. At Pontifex, sive Sanctorum reveritus
scripta, ad qvæ Cameracensis subinde provocabat, sive
Theologos Salmanticenses Hispanos offendere nolens,
qvi eum nihil, qvod condemnatione dignum esset, scri-
psisse contendebant, sive ex alia deniqve ratione, per
longum tempus differt ejus causæ cognitionem. Urge-
tur, sollicitatur à Rege ipso scriptis etiam iteratis &
observantiæ plenissimis literis, qvæ in novellis publi-
cis & Mercurio Historico 1698. & 1699. Anni
relatæ extant : sed frustra. Differt, tergiversatur,
desiderium eorum eludit. Donec deniqve transmissio
Romam centum amplius Doctorum Sorbonicorum,
& Prælatorum Galliæ, expositionem Cameracensis con-
demnantium suffragio, & examinata Romæ in Sacra
Congratione Archi-Episcopi causa, ad instantiā postre-
marum literarum Regis die 12. Martii A. 1699. hac
Bulla Pontifex librum Cameracensis proscriptit ac con-
demnavit : Archi-Episcopus, qvi jam ante passim &
freqventius, & paulo ante condemnationem solenniter
professus fuerat, se Pontificis decisioni se subjecturum,
sententiam de libro suo pronunciatam amplexus, expo-
sitioni suæ potius renunciare, qvam longioribus tur-
bis ansam dare, vel obedientiam Sedi Romanæ negare
voluit.

Sed plura jam, exceptis qvas ad finem Program-
matis dabo de contentione isthac, literis, addere nolo.
Occupavit etenim Argumentum hoc, doctissima Differ-
tatione, Clarissimus Juvenis D N. M. JACOBUS
STAALKOPFIUS, cuius defensione dignum se esse,
qvi

8 DE ARCHI-EPISCOPO CAMERACENSI FENELONIO.

qui in Facultate nostra primo ornetur gradu, confirmabit. Postquam enim in Eruditionem & Vitam eo, quem leges nobis præscripserunt, rigore inquisivimus, insignem certe & publico ornandum testimonio deprehendimus. Et quid aliud ab homine vere pio, ab ineunte ætate in studiis multo atque affiduo, Doctorumque Wittebergensium genuino, totque specimini-
bus editis inclito discipulo exspectassemus? Dictus est ventilationi & distributioni Honoris, Dies, si DEUS volet, 19. Junii; quem ut magis Serenum reddant Gratiissima ac Gratiosa Præsentia *Celsissimus Pomera-
niæ Princeps*, idemque *Cancellarius Academiae
Magnificentissimus*, Per-Illustris atque Generosissimus
DN. DE LAGERSTRÖHM, *Academie
Patronus*, *Visitatores reliqui eminen-
tissimi*, *RECTOR Academiae Magnificus*, &
omnes qui literis in hac Alma favent, cum Filiorum,
meorum Dilectissimorum concione, submissis & amicis
contendo precibus. *Valete Benedictioni Divine
enixè commendati.*

P. P.
GRYPHISWALDIÆ,
Sub Sigillo Facultatis Theologicæ,
Domin. II. post Trinit.

Anno 1708.

45(0)50

Coll. chem A. 196, 25